

Pravni sažetak predmeta Danileț protiv Rumunije, br. 16915/21¹
Presuda Velikog vijeća Evropskog suda za ljudska prava
15.12.2025. godine [VV]

Član 10

Član 10. st. 1

Sloboda izražavanja

Disciplinska sankcija koju je sudiji izrekao Visoki savjet sudstva zbog objavljivanja dvije poruke na njegovoj Facebook stranici: *kršenje*

Činjenice – U dato vrijeme, podnosilac predstavke je bio sudija Okružnog suda. Bio je poznat po aktivnom učešću u debatama o demokratiji, vladavini prava i pravosudnom sistemu, te je uživao veliki ugled u zemlji, između ostalog, i zbog svojih ranijih pozicija.

U januaru 2019. godine, objavio je dvije poruke na svojoj Facebook stranici, na kojoj je imao oko 50000 pratilaca. Poruke su prenijeli i o njima raspravljali i pojedini mediji, što je izazvalo niz komentara.

Zbog tih objava, Pravosudna inspekcija, organizacija pri Visokom savjetu sudstva (*Consiliul Superior al Magistraturii* – „CSM“), je po službenoj dužnosti preuzela slučaj, s ciljem pokretanja disciplinskog postupka protiv podnosioca zahtjeva zbog narušavanja časti i ugleda pravosudnog sistema. Provedena je disciplinska istraga, nakon čega je predmet upućen disciplinskoj komisiji za sudije Visokog savjeta sudstva.

Dana 7. maja 2019. godine, disciplinska komisija je utvrdila da je, u svojoj prvoj poruci, objavljenoj 9. januara 2019. godine, podnosilac predstavke – nedvosmisleno i u svijesti hiljada čitalaca – izrazio sumnju u kredibilitet državnih institucija, insinuirajući da ih kontrolišu političari i predlažući kao moguće rješenje da vojska interveniše kako bi se očuvala ustavna demokratija. Što se tiče druge poruke, koja je objavljena 10. januara 2019. godine i koja je sadržavala hiperlink na intervju s jednim tužiocem, zajedno s komentarom podnosioca predstavke, disciplinska komisija je utvrdila da je jezikom koji je on koristio, odnosno korištenjem izraza „*sânge în instalație*“ („biti u krvi“), prekoračio granice pristojnosti, što je nedostojno jednog sudije.

Disciplinska komisija je shodno tome konstatovala da je, objavljivanjem poruka na svojoj Facebook stranici, podnosilac predstavke prekršio svoju obavezu da bude suzdržan i počinio disciplinski prekršaj bez direktne namjere koji je uticao na povjerenje javnosti u sudove i poštovanje prema njima, te na ugled pravosudnog sistema, prema članu 99 (a) Zakona br. 303/2004 o pravilima koja uređuju rad sudija i javnih tužilaca. U skladu sa članom 100 (b) Zakona br. 303/2004, izrečena mu je mjera smanjenja plate za 5% na period od dva mjeseca.

Nakon žalbe podnosioca predstavke, Visoki kasacioni sud („Visoki sud“) potvrdio je tu odluku 18. maja 2020. godine.

U [presudi](#) izrečenoj 20. februara 2024. godine, Vijeće Suda je, sa četiri glasa za i tri protiv, utvrdilo

¹ © Savjet Evrope / Evropski sud za ljudska prava. Sažetak na engleskom jeziku je izradio Sekretarijat Suda i nije obavezujući za Sud. Dostupan je [OVDJE](#).

da je došlo do kršenja člana 10. Konvencije. Utvrđeno je da domaći pravosudni organi nisu predložili relevantne i dovoljne razloge koji bi opravdali navode o ograničavanju prava podnosioca predstavke na slobodu izražavanja.

Sud je takođe odlučio da odbaci predstavku podnosioca na osnovu člana 8. Konvencije kao *ratione materiae* nekompatibilnu, s obzirom na to da osnov za sankciju nije bio povezan s „privatnim životom“ podnosioca predstavke i da ona nije imala ozbiljne negativne posljedice po njegov „uži krug“, njegovu sposobnost uspostavljanja i razvijanja odnosa s drugima ili njegov ugled.

Dana 24. juna 2024. godine, predmet je na zahtjev Vlade upućen Velikom vijeću.

Pravo –

Obim predmeta – U svojoj presudi od 20. februara 2024. godine, Veliko vijeće je predstavku podnosioca na osnovu člana 8. Konvencije proglasilo nedopuštenom, dok je njegova predstavka na osnovu člana 10. dopuštena. Shodno tome, predmet upućen Velikom vijeću odnosio se na osnovanost predstavke po članu 10.

Član 10.

1. *Da li je došlo do ograničavanja prava* – Disciplinska sankcija izrečena podnosiocu predstavke predstavljala je ograničavanje njegovog prava na slobodu izražavanja.

2. *Da li je ograničavanje prava bilo zakonito* – Disciplinska sankcija izrečena podnosiocu predstavke nakon provedene disciplinske istrage imala je pravni osnov, i to u članovima 99 (a) i 100 (b) Zakona br. 303/2004, koji su podnosiocu predstavke bili dostupni.

Član 99 (a) Zakona br. 303/2004, koji disciplinske prekršaje definiše kao „svako ponašanje koje narušava čast, profesionalni integritet ili ugled pravosudnog sistema, ispoljeno bilo tokom ili izvan obavljanja profesionalnih dužnosti“, nije izričito precizirao koje ponašanje podliježe sankcijama i podložan je različitim tumačenjima. U ovom predmetu, domaći pravosudni organi su to protumačili na način koji je bio u skladu s praksom domaćih sudova u sličnim sporovima. Visoki sud je ispitivao pravo podnosioca predstavke na slobodu izražavanja u svjetlu njegove dužnosti da kao sudija bude suzdržan i preispitao je, u specifičnim okolnostima ovog slučaja, sadržaj i formu njegovih poruka i način na koji su one plasirane široj javnosti.

Nadalje, s obzirom na smjernice koje su bile dostupne u domaćem pravnom sistemu, podnosilac zahtjeva, koji je bio stručnjak u oblasti prava, mogao je predvidjeti potencijalne rizike i prilagoditi svoje ponašanje kako bi spriječio njihovo ostvarenje.

Pored toga, tamo gdje se etički standardi i pravila koja regulišu disciplinske prekršaje protežu i na ponašanje izvan suda koje potencijalno ugrožava povjerenje javnosti u pravosuđe, trebao bi postojati kriterij za razgraničenje povrede dužnosti koje bi moglo opravdati disciplinske sankcije od drugih oblika nedoličnog ponašanja. To je bio slučaj na nivou disciplinskog organa, zakonodavne vlasti i Visokog suda u ovom predmetu.

Uzimajući u obzir sve prethodno navedeno, Sud je utvrdio da su odredbe koje predstavljaju pravni osnov za sporno ograničavanje prava formulisane s dovoljnom preciznošću da podnosiocu predstavke, koji je uz to i sudija, omoguće da svoje ponašanje prilagodi okolnostima ovog slučaja.

3. *Da li je ograničavanje prava imalo legitiman cilj* – Imajući u vidu važnost pravilnog funkcionisanja domaćeg pravosudnog sistema, disciplinska mjera izrečena podnosiocu predstavke imala je legitimni cilj očuvanja autoriteta i nepristrasnosti pravosuđa.

4. Da li je ograničavanje prava bilo neophodno u demokratskom društvu –

(a) *Specifične karakteristike ovog slučaja i pristup koji će Sud zauzeti* – Podnosilac predstavke je sankcionisan zbog iznošenja ličnog mišljenja na svom Facebook profilu, koji je bio otvoren za širu javnost i koji je imao nekoliko hiljada pratilaca. U svojoj prvoj poruci iznio je i lično mišljenje o pitanju od javnog interesa koje nije bilo direktno povezano s radom pravosudnog sistema. Ovaj predmet je stoga trebalo razlikovati od drugih predmeta u kojima je Sud prethodno postupao, a koji se odnose na sudije i tužioce koji su javno iznosili svoje stavove u svojstvu predsjednika sudova, glavnih tužilaca, predstavnika profesionalnih udruženja ili članova sudskih savjeta, te predmeta koji se odnose na sankcije izrečene sudijama i tužiocima zbog izjava datih u javnosti ili stavova zauzetih izvan javno dostupnih društvenih mreža.

Specifične karakteristike ovog slučaja pružile su Velikom vijeću priliku da potvrdi i učvrsti načela utemeljena u njegovoj sudskoj praksi, a koja se odnose na slobodu izražavanja sudija i tužilaca na internetu, istovremeno pružajući određena pojašnjenja i definišući skup kriterija koji uzimaju u obzir ograničenja te slobode koja nameće obaveza suzdržanosti svojstvena funkciji koju vrše.

Predmetni kriteriji – primjenjivi na različite forme slobode izražavanja sudija i tužilaca koje se mogu pronaći na internetu i društvenim mrežama (objave na Facebooku i interakcije s objavama drugih korisnika društvenih mreža, uključujući komentare, fotografije, video zapise, pa čak i obične „lajkove“) – imali su za cilj da domaće sudove usmijere u postizanju ravnoteže između suprotstavljenih prava i interesa o kojima je ovdje riječ. Sud naglašava da se u nastojanju da se postigne ravnoteža mora odvagati pravo na slobodu izražavanja sudija i tužilaca, koje im je, prema članu 10. stav 1. Konvencije, zagarantovano kao i svim drugim osobama naspram obaveze suzdržanosti, kao društvene vrijednosti ukoriijenjene u etičkoj obavezi sudija i tužilaca da štite povjerenje javnosti u pravosudni sistem i stoga čini dio „dužnosti i odgovornosti“ na koje se odnosi član 10. stav 2. Konvencije.

(b) *Kriteriji koji se primjenjuju prilikom procjene suprotstavljenih prava i interesa* – Nije bilo razloga za uspostavljanje hijerarhije između različitih kriterija ili za određivanje bilo kakvog redoslijeda za njihovo ispitivanje.

i. *Sadržaj i forma komentara ili drugih oblika slobode izražavanja sudija i tužilaca na društvenim mrežama* – Komentari sudija i tužilaca o pitanjima od javnog interesa uglavnom su uživali visok stepen zaštite prema članu 10. Konvencije.

Pitanja koja se odnose na rad pravosudnog sistema i reforme pravosuđa nesumnjivo su pitanja od javnog interesa. Međutim, sudije i tužioci mogu legitimno koristiti svoju slobodu izražavanja u vezi s drugim pitanjima. U situacijama u kojima su demokratija ili vladavina prava ugroženi, sudije imaju pravo da istupaju u odbranu nezavisnosti pravosuđa, ustavnog poretka i oživljavanja demokratije, kako na domaćem tako i na međunarodnom planu. A tamo gdje je to opravdano istorijskim, političkim ili pravnim kontekstom debate sa ozbiljnim političkim implikacijama, mogu izraziti konkretna mišljenja o pitanjima o kojima šira javnost ima legitimni interes da bude informisana.

Svakako, pitanje koje uvijek treba postaviti jeste da li je u određenom društvenom kontekstu i u očima razumnog i informisanog posmatrača, sudija bio uključen u neku aktivnost koja bi objektivno mogla dovesti u pitanje njegovu nezavisnost ili nepristrasnost.

Pravo sudija da istupaju u javosti kako bi zaštitili same osnove vladavine prava ide ruku pod ruku s njihovom obavezom suzdržanosti, koja je podjednako neophodna za očuvanje autoriteta i nepristrasnosti pravosudnog sistema.

Sudije i tužioci imaju dužnost da budu pažljivi i razboriti u tonu i izboru riječi te da, kod svake objave

na društvenim mrežama ili druge interakcije s korisnicima na takvim platformama, razmotre kakve bi mogle biti posljedice po ugled sudijske funkcije.

ii. *Kontekst spornih komentara i svojstvo u kome su izrečeni* – Domaći sudovi su morali ispitati sporne komentare u svjetlu slučaja kao cjeline, posvećujući posebnu pažnju kontekstu u kom su dati i stavu sudije ili tužioca koji ih je iznio.

Istorijski kontekst je od posebnog značaja prilikom odmjeravanja suprotstavljenih prava i interesa. Protok vremena je okolnost koja može povećati obim slobode izražavanja koju uživaju učesnici u debati.

Sudska praksa Evropskog suda, u svojoj sadašnjoj formi, prepoznaje da sudije i tužioci koji obavljaju određene funkcije u pravosuđu (kao što su predsjednik suda ili glavni tužilac) uživaju veću zaštitu svoje slobode izražavanja. Ali to ne znači da „obične“ sudije i tužioci, koji ne obavljaju određene funkcije unutar pravosudnog sistema i ne istupaju u nekom posebnom svojstvu, ne mogu javno iznositi svoje stavove o pitanjima od javnog interesa.

Međutim, sudije i tužioci imaju obavezu suzdržanosti u vezi sa predmetima koji su toku.

iii. *Posljedice spornih komentara* – Domaći sudovi, prilikom vaganja suprotstavljenih prava i interesa, trebaju uzeti u obzir štetne posljedice, posmatrane u cjelini, koje su komentari sudije ili tužioca na društvenim mrežama prouzrokovali ili su vjerovatno mogli prouzrokovati. Na domaćim sudovima je da naprave razliku između izjava sudija i tužilaca datih na otvorenim društvenim mrežama, dostupnim neograničenom broju korisnika, s jedne strane, i onih datih na zatvorenim društvenim mrežama, rezervisanim za privatni krug „prijatelja“ ili zatvorenim za širu javnost i dostupnim samo pravnoj zajednici, s druge strane. Takva razlika mogla bi biti odlučujuća u utvrđivanju da li su mjere preduzete kao odgovor bile proporcionalne.

iv. *Težina sankcije* – Priroda i težina kazni koje su izrečene ili će vjerovatno biti izrečene sudijama i tužiocima su faktori koje treba uzeti u obzir prilikom procjene da li je ograničavanje slobode izražavanja bilo proporcionalno legitimnom cilju ili ciljevima koji su se željeli postići. Odvraćajući učinak koji sankcija može imati, ne samo na dotičnog sudiju ili tužioca, već i na profesiju u cjelini, je još jedan faktor koji treba uzeti u obzir pri procjeni da li je ograničavanje prava bilo proporcionalno legitimnom cilju ili ciljevima koji su se željeli postići.

v. *Da li su poštovana procesna prava* – Sve sudije i tužioci protiv kojih se vodi disciplinski postupak moraju imati efikasnu i adekvatnu zaštitu od proizvoljnosti. To uključuje mogućnost da mjeru koja im je izrečena ispita nezavisno i nepristrasno tijelo nadležno za preispitivanje svih relevantnih činjeničnih i pravnih pitanja, kako bi se utvrdila zakonitost te mjere i spriječila svaka zloupotreba od strane nadležnih organa.

Pred organom nadležnim za preispitivanje, dotični sudija ili tužilac mora imati pravo na kontradiktorni postupak kako bi iznio svoje stavove i osporio argumente druge strane. Na domaćim organima je bilo da svoje odluke potkrijepe relevantnim i dovoljnim razlozima kako bi opravdali neophodnost disciplinskog postupka i izrečenih sankcija, te njihovu proporcionalnost u odnosu na legitimne ciljeve koji se žele postići.

(c) *Primjena tih načela na ovaj slučaj* – Zadatak Suda, u skladu s načelom supsidijarnosti, bio bi da na ovaj slučaj primijeni nove kriterije za preispitivanje koje je utvrdio.

Konstatujući da su dvije poruke podnosioca predstavke imale različit sadržaj i da nisu imale isti kontekst, Sud je smatrao prikladnim, primjenjujući gore navedene kriterije, da svaku poruku, tamo gdje je to bilo potrebno, ispita zasebno zbog njenih specifičnih karakteristika.

i. *Sadržaj i forma poruka –*

α. Prva poruka – Objavljivanjem ove poruke, podnosilac predstavke se uključio u raspravu o politički kontroverznom pitanju. U razlozima za ograničavanje slobode izražavanja podnosioca predstavke koje su navele domaće vlasti nije bilo ničega što bi ukazivalo na to kako bi njegovi komentari mogli ugroziti pravilno funkcionisanje domaćeg pravosudnog sistema ili narušiti dostojanstvo i ugled sudske funkcije ili povjerenje javnosti koje bi ta funkcija trebala ulijevati.

U nedostatku dokaza u prilog pretpostavke da je podnosilac predstavke na bilo koji način pokušao podstaći svoje čitaoce da izađu na ulice ili da koriste nasilje, ili da su sporni komentari zaista imali takav učinak na njegove čitaoce, te puko pominjanje vojske, koliko god dvosmisleni mogli izgledati, nisu dovoljni da naruše potrebnu ravnotežu između stepena u kome podnosilac predstavke, kao sudija, može biti uključen u društvo i potrebe da ostane – i da bude smatran – nezavisnim i nepristrasnim u obavljanju svojih dužnosti.

β. Druga poruka – Poruka podnosioca predstavke – koja je predstavljala odobravanje sadržaja dotičnog članka i, posebno, ideja koju je tužilac iznio u vezi sa problemima sa kojima su sudije i tužioci u Rumuniji bili suočeni u datom periodu – ticala se pitanja od javnog interesa, odnosno zakonodavnih reformi pravosudnog sistema. Poruka se stoga odnosila na funkcionisanje pravosudnog sistema, što je pitanje koje je zahtijevalo visok stepen zaštite prema članu 10.

Domaći pravosudni organi nisu obrazložili na koji način je izraz „*sânge în instalație*“ („biti u krvi“), koji je koristio podnosilac predstavke, a koji je bio glavni faktor u odluci domaćih pravosudnih organa da mu izreknu sankciju, „u značajnoj mjeri prekoračio granice pristojnosti svojstvene funkciji“ koju je obavljao podnosilac predstavke i zašto je bio toliko ozbiljan da je zahtijevao disciplinske sankcije.

ii. *Kontekst komentara podnosioca predstavke i svojstvo u kome ih je iznio –*

α. Prva poruka – Komentari podnosioca predstavke mogle su se razumno shvatiti kao usmjereni na odbranu demokratskog poretka jer su skrenuli pažnju na Ustav i potrebu očuvanja podjele vlasti. Komentari su izneseni u kontekstu debate o pitanju od javnog interesa, odnosno u kontekstu produženja mandata načelnika Generalštaba vojske, što je izazvalo institucionalni spor na nivou države i dospjelo na naslovnice.

Činjenica da u vrijeme predmetnog slučaja podnosilac predstavke nije obavljao visoku funkciju u pravosudnom sistemu, niti je bio glasnogovornik svog suda niti predsjednik bilo kog profesionalnog udruženja, nije ga lišila zaštite slobode izražavanja – slobode koju uživaju sve sudije i tužioci, pod uslovom da se ne prekorače njene granice.

Nadalje, poruka se nije odnosila ni na sudski postupak koji je bio u toku u vrijeme kada je objavljena. Sama činjenica da je, u vrijeme kada je podnosilac predstavke objavio svoju poruku na internetu, novinski članak pominjao mogućnost sudske postupka nije bila dovoljan razlog da se smatra da je podnosilac predstavke postupio nepromišljeno.

β. Druga poruka – Izjave podnosioca predstavke očigledno spadaju u kontekst debate o pitanjima od javnog interesa, koja se tiču zakonodavnih reformi pravosudnog sistema, a koja su privukla pažnju i na evropskom nivou. Domaći pravosudni organi prilikom procjene poruke nisu uzeli u obzir taj kontekst, kome stoga nije posvećena dužna pažnja koju okolnosti slučaja nalažu.

Podnosilac predstavke je, tokom debate od javnog interesa i u okviru svojih napora na podizanju svijesti o ljudskim pravima, izrazio lično mišljenje o pitanjima koja se tiču funkcionisanja pravosudnog sistema. On je stoga, generalno govoreći, imao pravo na veću slobodu izražavanja.

iii. *Posljedice komentara podnosioca predstavke –*

α. *Prva poruka* – U spisu predmeta nije bilo ničega što bi potkrijepilo tvrdnju da je poruka podnosioca predstavke ugrozila nezavisnost i nepristrasnost pravosuđa, pravo na pravično suđenje ili povjerenje javnosti u pravosuđe. Sama činjenica da su komentari bili predmet nekih novinskih članaka i da su navodno "podstakli čitaoce da ih povežu s drugim istorijskim događajima" nije sama po sebi bila dovoljna da naruši dostojanstvo njegove sudijske funkcije ili nepristrasnost i nezavisnost pravosudnog sistema.

β. *Druga poruka* – U spisu predmeta nije bilo ničega što bi potkrijepilo tvrdnju da je sporna poruka zapravo ugrozila nepristrasnost i nezavisnost pravosudnog sistema ili povjerenje javnosti u pravosuđe, ili da je dostigla prag koji opravdava disciplinske sankcije.

iv. *Težina sankcije* – Iako sankcija izrečena podnosiocu predstavke nije bila najteža, bila je takva da ga je potencijalno obeshrabrila da u budućnosti iznosi slične komentare. Štaviše, sankcija je mogla djelovati obeshrabrujuće na profesiju u cjelini.

v. *Poštovanje procesnih prava* – Podnosilac predstavke je imao priliku da svoje argumente i dokaze iznese i pred Pravosudnom inspekcijom i pred disciplinskom komisijom za sudije Visokog savjeta sudstva, nezavisnim i nepristrasnim tijelom. On je također imao mogućnost i da predmetnu mjeru ispita Visoki sud, nezavisno i nepristrasno tijelo nadležno da utvrdi da li je mjera koju mu je izrekla disciplinska komisija zakonita i osnovana, te da je poništi ako je to primjereno.

Ipak, iako su imali priliku da to učine, ni disciplinska komisija ni Visoki sud nisu ispitali da li su vrijednosni sudovi koje je podnosilac predstavke iznio u svojoj prvoj poruci imali dovoljnu „činjeničnu osnovu“.

Štaviše, domaći pravosudni organi nisu dali ni osvrt o tome kako je, konkretno, izraz „*sânge în instalație*“ („biti u krvi“), po njihovom mišljenju, „značajno prekoračio granice pristojnosti svojstvene funkciji“ koju je obavljao podnosilac predstavke. Oni također nisu ispitali ni kontekst u kome je podnosilac predstavke iznio te komentare, ograničavajući se na primjedbu da je sama upotreba spornog izraza od strane podnosioca predstavke bila dovoljna da opravda disciplinsku sankciju. S obzirom na to, Sud je izrazio sumnju u kvalitet i obim sudske revizije provedene u ovom slučaju, od kojih se nijedno ne čini adekvatnim.

vi. *Zaključak* – S obzirom na prethodno navedeno, Sud je smatrao da komentari podnosioca predstavke objavljeni u dvije poruke na njegovoj Facebook stranici nisu bili takvi da bi poremetili potrebnu razumnu ravnotežu između, s jedne strane, stepena u kom podnosilac predstavke, kao sudija, može biti uključen u društvo kako bi branio ustavni poredak i državne institucije i, s druge strane, potrebe da bude i da se smatra nezavisnim i nepristrasnim u obavljanju svojih dužnosti. Bilo da se radi o prvoj poruci, koja je imala za cilj odbranu ustavnog poretka i očuvanje nezavisnosti državnih institucija, ili o drugoj, koja se odnosila na funkcionisanje domaćeg pravosudnog sistema, njegovi komentari su se ticali pitanja od javnog interesa o kojima je šira javnost imala legitimni interes da bude informisana. U razlozima za ograničavanje slobode izražavanja podnosioca predstavke koje su naveli domaći organi nije bilo ničega što bi na uvjerljiv način ukazivalo na to na koji način su njegovi komentari prema navodima ugrozili pravilno funkcionisanje domaćeg pravosudnog sistema ili narušili dostojanstvo i ugled sudske funkcije ili povjerenje javnosti koje bi ta funkcija trebala ulijevati.

Nakon što je odmjerio različite interese koji su u pitanju i uzeo u obzir sadržaj i formu svake od dvije poruke podnosioca predstavke, kontekst u kom su objavljene, njihove posljedice, svojstvo u kom ih je podnosilac predstavke objavio, prirodu i težinu sankcije koja mu je izrečena i njen obeshrabrujući

učinak na profesiju u cjelini, te zaštitne mjere protiv proizvoljnosti koje su mu pružene, Sud je smatrao da sporno ograničavanje prava nije bilo zasnovano na „relevantnim i dovoljnim“ razlozima i da posljedično nije zadovoljilo „prijeke potrebnu društvenu potrebu“.

Zaključak: kršenje (deset na prema sedam glasova).

Član 41: nema zahtjeva za naknadu štete.

(Vidi *Kayasu protiv Turske*, 64119/00 i 76292/01, 13. novembar 2008., [Sažetak](#); *Baka protiv Mađarske* [VV], 20261/12, 23. juni 2016., [Sažetak](#); *Kövesi protiv Rumunije*, 3594/19, 5. maj 2020., [Sažetak](#); [Non-Binding Guidelines on the Use of Social Media by Judges, established by the Global Judicial Integrity Network of the United Nations Office on Drugs and Crime, published in January 2019](#); [Resolution on Judicial Ethics, adopted by the Plenary Court of the European Court of Human Rights on 21 June 2021](#); [Opinion No. 27 of the Consultative Council of European Judges to the Committee of Ministers of the Council of Europe on the disciplinary liability of judges of 6 December 2024](#))